

مقایسه ثبت جزئیات سطحی چند نوع هیدروکلئید غیر قابل برگشت

دکتر منیره نیلی*، علی محمد ناصری^۱

چکیده

مقدمه: با توجه به استفاده فراوان از ماده قالب‌گیری هیدروکلئید غیرقابل برگشت در درمان‌های دندان‌پزشکی و اهمیت دقت قالب‌گیری در نتیجه نهایی درمان، لازم است کلیه عوامل تأثیرگذار بر دقت قالب، مورد بررسی قرار گیرند. این تحقیق به منظور بررسی دقت ثبت جزئیات سطحی چند نوع هیدروکلئید غیر قابل برگشت انجام گردید.

مواد و روش‌ها: در این تحقیق تجربی - آزمایشگاهی از مدل آزمایشگاهی توصیه شده موسسه تحقیقات به شماره ۲۷۸۷ استفاده شد. مدل به شکل یک بلوک شیاردار در اندازه‌های ۲۰، ۵۰ و ۷۵ میکرون بود. برای قالب‌گیری از مواد ایرالژین سوپر، ایرالژین معمولی و آلژینوپلاست استفاده شد. برای هر ماده ۲۰ بار قالب‌گیری در شرایط یکسان آزمایشگاهی انجام شد و با گچ استون نوع III ریخته شد. در کل ۶۰ مدل گچی به دست آمد. مدل‌ها به صورت تصادفی توسط استریومیکروسکوپ بررسی و به هر یک از خطوط همانندسازی شده نمره مشخصی داده شد. نتایج با آزمون‌های آماری Mann-Whitney test و Kruskal-Wallis در سطح اطمینان $\alpha=0/05$ آنالیز گردید.

یافته‌ها: در ثبت خط ۲۰ میکرون، تمام ۲۰ نمونه در ایرالژین سوپر درجه ۳، در ایرالژین معمولی و آلژینوپلاست ۱۹ نمونه درجه ۳ و یک نمونه درجه ۴ را نشان داد که بین ۳ گروه تفاوت معنی‌دار نبود ($p \text{ value} = 0/601$). در ثبت خط ۵۰ میکرون، در ایرالژین سوپر ۱۵ نمونه درجه ۲ و ۵ نمونه درجه ۳، در آلژینوپلاست ۷ نمونه درجه ۲ و ۱۳ نمونه درجه ۳ و در ایرالژین معمولی ۶ نمونه درجه ۲ و ۱۴ نمونه درجه ۳ را نشان داد، که بین ۳ گروه تفاوت معنی‌دار بود ($p \text{ value} = 0/008$). در ثبت خط ۷۵ میکرون در ایرالژین سوپر ۱۵ نمونه درجه ۱ و ۵ نمونه درجه ۲، در آلژینوپلاست ۷ نمونه درجه ۱ و ۱۳ نمونه درجه ۲ و در ایرالژین معمولی ۶ نمونه درجه ۱ و ۱۴ نمونه درجه ۲ را نشان داد که بین سه گروه تفاوت معنی‌دار بود ($p \text{ value} = 0/008$).

نتیجه‌گیری: در ثبت هر سه خط، ایرالژین سوپر از دو نوع دیگر دقیق‌تر و از نظر ثبت جزئیات یک ماده ایده‌آل می‌باشد. در ثبت خط ۲۰μ (میکرون) ایرالژین معمولی و آلژینوپلاست در یک سطح، ولی در ثبت دو خط دیگر آلژینوپلاست دقیق‌تر می‌باشد. بهتر است در جهت بهبود کیفیت ایرالژین معمولی از نظر ثبت جزئیات بیشتر تلاش گردد.

کلید واژه‌ها: ماده قالب‌گیری، هیدروکلئید غیرقابل برگشت، ثبت جزئیات سطحی

* استادیار گروه پروتزهای دندانی و عضو مرکز تحقیقات دکتر ترابی‌نژاد، دانشکده دندان‌پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان (مؤلف مسئول)
nili@dnt.mui.ac.ir

۱: دندانپزشک

این مقاله در تاریخ ۱۷/۱۰/۸۶ به دفتر مجله رسیده. در تاریخ ۲۸/۱۱/۸۶ اصلاح شده و در تاریخ ۱۴/۱۲/۸۶ تأیید گردیده است.

مجله دانشکده دندان‌پزشکی اصفهان
۱۳۸۷؛ ۴(۱): ۴۵ تا ۵۱

مقدمه

یکی از مهم‌ترین مراحل درمان در پروتزهای دندان، قالب‌گیری دقیق می‌باشد. بدین منظور باید کلیه عواملی که روی دقت قالب مورد نظر تأثیر می‌گذارند، مورد بررسی قرار گیرند [۱]. برای به دست آوردن یک قالب دقیق باید از موادی استفاده گردد که بتوانند بدون هیچ‌گونه تغییر، تمام جزئیات ناحیه مورد نظر را ثبت کنند؛ این ویژگی نه تنها به دقت ذاتی خود ماده قالب‌گیری مربوط می‌باشد، بلکه به سطح قالب و مدل تهیه شده نیز بستگی دارد. ثبت جزئیات به معنای همانندسازی صحیح جزئیات سطحی ناحیه مورد نظر بوده، تحت کنترل رابطه بین سطح ماده قالب‌گیری و مدل می‌باشد. از نظر استاندارد ADA شماره ۱۹، ماده قالب‌گیری هیدروکلونید غیر قابل برگشت باید بتواند خطی با عرض ۰/۰۷۵ میلی‌متر را به دقت بازسازی کند که بستگی به ترکیب گچ و ماده قالب‌گیری دارد [۲].

مطالعه‌ای در رابطه با ثبت جزئیات سه نوع هیدروکلونید غیر قابل برگشت با سه نوع گچ و با استفاده از روش استاندارد ISO به شماره ۱۵۶۳ انجام شد، مشخص نمود که تمام ترکیب‌ها (هیدروکلونید غیر قابل برگشت - گچ) خط ۵۰ و ۷۵ میکرون را به خوبی بازسازی می‌کنند [۳].

در مطالعه‌ای توانایی ثبت جزئیات سطحی و بازسازی خط ۷۵ میکرون در سه نوع هیدروکلونید غیر قابل برگشت و در زمان‌های مختلف ریختن بررسی گردید؛ نتایج نشان داد زمان ریختن قالب در ثبت جزئیات مؤثر است، به نحوی که در سه نوع هیدروکلونید غیر قابل برگشت که بلافاصله ریخته شدند، جزئیات سطحی به خوبی ثبت و تأخیر در زمان ریختن، ثبت جزئیات کاهش یافته بود [۴].

در پژوهش دیگری تأثیر مواد ضد عفونی کننده بر روی بازسازی جزئیات سطحی در چند هیدروکلونید برگشت ناپذیر و مواد قالب‌گیری الاستومریک مورد بررسی قرار گرفت. در این مطالعه ثبت جزئیات بر اساس میزان خشونت سطح کست‌های حاصل بررسی گردید و مشخص شد که میزان خشونت سطحی کست‌های حاصل از هیدروکلونیدهای برگشت ناپذیر بیشتر از مواد قالب‌گیری الاستومریک می‌باشد [۵].

در مطالعه دیگری بازسازی جزئیات سطحی چندین ماده قالب‌گیری و ماده دای مورد بررسی قرار گرفت. در این تحقیق از روش استاندارد شماره ۱۹ استفاده شد. نتایج نشان داد که مواد قالب‌گیری الاستومریک بهتر از مواد قالب‌گیری هیدروکلونید جزئیات سطحی را بازسازی می‌نمایند [۶].

در مورد تأثیر مواد ضد عفونی کننده بر روی خواص فیزیکی کست‌های گچی مشخص گردید که ماده ضد میکروبی Asepto-sol نسبت به بقیه مواد ضد عفونی کننده کمترین تأثیر را بر روی ثبت جزئیات سطحی ماده قالب‌گیری هیدروکلونید برگشت ناپذیر دارد [۷].

در مطالعه‌ای که با استفاده از روش استاندارد ISO به شماره ۱۵۶۳ انجام شد، مشخص گردید که مواد ضد عفونی کننده، ثبت جزئیات سطحی هیدروکلونیدهای برگشت ناپذیر را تحت تأثیر قرار می‌دهند و از بین آن‌ها Perform-ID بیشترین تأثیر سوء را بر روی ثبت جزئیات سطحی دارا می‌باشد [۸].

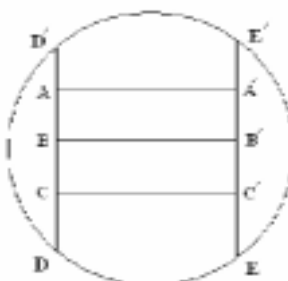
بررسی انجام شده در مورد اثر مواد ضد عفونی کننده شایع بر روی خواص سه نوع ماده قالب‌گیری نشان داد که با استفاده از ماده ضد عفونی کننده Perform-ID برای ماده قالب‌گیری هیدروکلونید غیر قابل برگشت، ثبت جزئیات به شدت کاهش می‌یابد؛ به طوری که هیچ‌کدام از نمونه‌های ضد عفونی شده نتوانستند خط ۵۰ میکرون را بازسازی نمایند [۹].

از آن جا که ثبت دقیق جزئیات سطحی، یکی از ویژگی‌های مهم برای رسیدن به یک قالب ایده‌آل می‌باشد، موادی که برای قالب‌گیری در درمان‌های پروتز مورد استفاده قرار می‌گیرند باید از نظر این ویژگی در حد استاندارد باشند. با توجه به این که ماده قالب‌گیری ایرالژین تولید شرکت گلچای ایران در حال حاضر در اکثر مراکز بهداشتی-درمانی جایگزین نمونه‌های خارجی گردیده است و کلیه خواص آن از جمله ثبت جزئیات سطحی که نقش مهمی در دقت قالب گرفته شده دارد، هنوز مورد بررسی قرار نگرفته و لازم است که مواد مصرفی در داخل کشور از نظر تمام ویژگی‌ها در حد استاندارد باشند؛ این تحقیق به منظور تعیین میزان ثبت جزئیات سطحی چند نوع هیدروکلونید برگشت ناپذیر انجام گردید.

مواد و روش‌ها

در این تحقیق تجربی - آزمایشگاهی، از روش ارائه شده توسط مؤسسه استاندارد و تحقیقات به شماره ثبت ۲۷۸۷ استفاده گردید.

مدل آزمایشگاهی یک بلوک شیاردار از جنس Stainless steel با سه شیار موازی به پهنای ۲۰، ۵۰ و ۷۵ میکرون به فاصله ۲/۵ میلی‌متر و طول ۲۵ میلی‌متر که شیارها به شکل V با زاویه گرد شده، عرض هر خط افقی ۰/۰۱۶ میلی‌متر می‌باشد (شکل ۱).

شکل ۱. نمای شماتیک مدل آزمایشگاهی

مدل شامل یک صفحه فلزی دایره‌ای شکل دارای خطوط ذکر شده و یک تری فلزی دایره‌ای سوراخ‌دار که روی آن قرار می‌گیرد، می‌باشد که در شکل ۲ قابل مشاهده است. نمونه‌ها با استفاده از این مدل و طبق دستورالعمل استاندارد آماده گردید. نمونه‌های دارای حباب و غیر یکنواخت که خطوط ذکر شده را نیز به خوبی ثبت نکرده بودند، کنار گذاشته شدند. در این تحقیق از هیدروکلوئید غیرقابل برگشت ایرالژین سوپر و ایرالژین معمولی (گلچای، تهران - ایران)، هیدروکلوئید غیر قابل برگشت آلژینوپلاست (Heraeus Kulser- Heraeus-kulzer GmbH, Wehrheim, Germany) گچ سخت دندان پزشکی از نوع (Moldestone type III) Dental Stone، پارس دندان، تهران - ایران) و مدل آزمایشگاهی ساخته شده توسط پژوهشگر بر اساس دستورالعمل مؤسسه استاندارد استفاده گردید.

تعداد نمونه بر اساس تحقیقات انجام شده قبلی و فرمول برآورد حجم نمونه برای هر ماده، ۲۰ عدد در نظر گرفته شد و در کل ۶۰ مدل گچی تهیه گردید.

وسایل آزمون ده ساعت قبل از کار در شرایط لابراتواری در دمای ۲۳-۲۱ درجه سانتی‌گراد و رطوبت ۳۰ تا ۴۰ درصد قرارداد شده. برای ساخت نمونه‌ها ابتدا پودر هیدروکلوئید غیر قابل برگشت طبق توصیه کارخانه سازنده به میزان ۱۴ گرم پودر با ترازوی دیجیتالی با دقت یک هزارم گرم اندازه‌گیری شد و با ۲۵ میلی‌لیتر آب مقطر ۲۳ درجه سانتی‌گراد (توسط دماسنج جیوه‌ای اندازه‌گیری شد) مخلوط گردید. توسط کرنومتر دیجیتالی، زمان اختلاط برای هر سه ماده، طبق دستورالعمل کارخانه سازنده ۴۵ ثانیه در نظر گرفته شد. خمیر در داخل تری مخصوص از پیش آماده شده قرار گرفت و قالب‌گیری از مدل انجام و تحت فشار یک کیلوگرم قرار داده شد. پس از طی زمان سخت شدن، بنا بر توصیه کارخانه سازنده بلافاصله مجموعه قالب‌گیری شده در حمام آب گرم 32 ± 1 درجه سانتی‌گراد به مدت ۳ دقیقه قرار گرفت. سپس مجموعه از حمام آب گرم خارج و تری با حداقل استرس از مدل جدا و بلافاصله ریخته شد. برای ریختن قالب از گچ استون (Type III)، به نسبت ۱۰۰ گرم پودر به ۳۰ میلی‌لیتر آب مطابق توصیه کارخانه سازنده و روش اختلاط استاندارد (با استفاده از ویراتور) استفاده شد. برای هر ماده ۲۰ بار مراحل تکرار و در مجموع ۶۰ مدل گچی به دست آمد.

شکل ۲. مدل آزمایشگاهی ساخته شده

آن گاه، نمونه‌های گچی آماده شده به مدت ۲۴ ساعت در دمای اتاق نگهداری و سپس توسط استریومیکروسکوپ زیر نور (Low Angle) با بزرگ‌نمایی ۴ و ۱۲ برابر مورد بررسی قرار گرفتند. بررسی زیر میکروسکوپ برای هر نمونه سه بار انجام شد و درجه‌بندی به نحو زیر برای هر خط انجام شد [۱۱، ۱۰].

جدول ۱. درجه ثبت خط ۲۰μ بر روی مدل‌های گچی برای سه نوع هیدروکلونید غیر قابل برگشت

نوع آلزینیات	Score 1	Score 2	Score 3	Score 4	Mean (± SD)
ایرالژین سوپر، N=۲۰	۰	۰	۲۰	۰	۳ ± ۰/۰۱
ایرالژین معمولی، N=۲۰	۰	۰	۱۹	۱	۳/۰۵ ± ۰/۲۳۳۶۱
آلژینو پلاست، N=۲۰	۰	۰	۱۹	۱	۳/۰۵ ± ۰/۲۳۳۶۱

۱ و ۲ و ۳ مشخص گردیده است.

نتایج مطالعه نشان داد که هر سه ماده قالب‌گیری از نظر ثبت جزئیات سطحی در حد استاندارد می‌باشند. آنالیز آماری Kruskal Wallis برای بررسی وجود تفاوت معنی‌دار بین سه گروه انجام گردید و مشخص شد که در ثبت خط ۲۰μ، بین سه گروه تفاوت معنی‌دار وجود ندارد (p value > ۰/۰۶۰۱)، در صورتی‌که در ثبت خط ۵۰ و ۷۵ میکرون تفاوت معنی‌دار بود (p value = ۰/۰۰۸). عدم وجود تفاوت معنی‌دار در ثبت خط ۲۰μ نشان داد که هیچ‌کدام از این سه ماده خط، ۲۰μ را به خوبی ثبت نکرده‌اند و تفاوتی بین سه ماده وجود ندارد.

در تکمیل آزمون Kruskal Wallis، برای مشخص کردن این که کدام دو گروه از بین این گروه‌ها تفاوت معنی‌دار دارند، آزمون Mann-Whitney انجام و مشخص گردید که بین ایرالژین سوپر و آلژینو پلاست و ایرالژین معمولی در ثبت خط ۵۰ و ۷۵ میکرون تفاوت معنی‌دار بوده، در صورتی که بین ایرالژین معمولی و آلژینو پلاست در ثبت هیچ‌کدام از خطوط تفاوت معنی‌دار دیده نشد (p value = ۰/۷۹۹).

۱ - اگر خط به طور کامل بازسازی شده، کاملاً تیز و مشخص و مداوم بود، نمره ۱ داده می‌شد (Score 1).
 ۲ - اگر خط بازسازی شده، ممتد اما زوایای آن گرد شده و نامشخص بود، نمره ۲ داده می‌شد (Score 2).
 ۳ - اگر در خط بازسازی شده خرابی مشخص در لبه‌ها یا عدم تداوم خط مشهود بود، نمره ۳ داده می‌شد (Score 3).
 ۴ - اگر خط به طور کامل بازسازی نشده بود، نمره ۴ داده می‌شد (Score 4).
 به این ترتیب نمونه‌ها از نظر ثبت جزئیات درجه‌بندی می‌شدند.

از نظر استاندارد ADA، ماده قالب‌گیری که بتواند شیار با عرض ۰/۷۵ میلی‌متر را بازسازی کند (به صورت ترکیب با گچ مورد آزمون)، قابل قبول می‌باشد [۱۱]. آزمون‌های آماری Mann-Whitney و Kruskal-Wallis جهت بررسی داده‌ها در سطح معنی‌داری ۰/۰۵ استفاده گردید.

یافته‌ها

نتایج بررسی ثبت جزئیات سه ماده‌ی مورد مطالعه در جدول‌های

جدول ۲. درجه ثبت خط ۵۰μ بر روی مدل‌های گچی به تفکیک نوع هیدروکلونید غیر قابل برگشت

نوع آلزینیات	Score 1	Score 2	Score 3	Score 4	Mean
ایرالژین سوپر، N=۲۰	۰	۱۵	۵	۰	۲/۲۵ ± ۰/۴۴۲۲۶
ایرالژین معمولی، N=۲۰	۰	۷	۱۳	۰	۲/۶۵ ± ۰/۴۸۹۳۶
آلژینو پلاست، N=۲۰	۰	۶	۱۴	۰	۲/۷ ± ۰/۴۷۰۱۶

جدول ۳. درجه ثبت خط ۷۵μ بر روی مدل‌های گچی به تفکیک نوع هیدروکلونید غیر قابل برگشت

نوع آلزینیات	Score 1	Score 2	Score 3	Score 4	Mean
ایرالژین سوپر، N = ۲۰	۱۵	۵	۰	۰	۱/۲۵ ± ۰/۴۴۴۲۶
ایرالژین معمولی، N = ۲۰	۷	۱۳	۰	۰	۱/۶۵ ± ۰/۴۸۹۳۶
آلژینو پلاست، N = ۲۰	۶	۱۴	۰	۰	۱/۷ ± ۰/۴۷۰۱۶

بحث

این بررسی نشان داد که بازسازی جزئیات سطحی توسط سه نوع هیدروکلونید غیرقابل برگشت به کار رفته، با هم متفاوت بوده، ولی هر سه در حد استاندارد می‌باشند، در ثبت خط ۲۰μ، ایرالژین سوپر از بقیه دقیق‌تر و ایرالژین معمولی و آلژینوپلاست در یک سطح می‌باشند. در ثبت خط ۵۰μ و ۷۵μ، ایرالژین سوپر از بقیه دقیق‌تر، آلژینوپلاست در رتبه دوم و ایرالژین معمولی در رتبه آخر قرار دارد. بنا بر یافته‌ها، ایرالژین سوپر دقیق‌ترین ثبت جزئیات سطحی را دارد و پایین‌ترین رتبه از این نظر مربوط به ایرالژین معمولی می‌باشد.

هیچ‌کدام از این سه ماده، خط ۲۰μ را به خوبی بازسازی نکرده بودند، ولی در ثبت خطوط ۵۰μ و ۷۵μ بین هر سه ماده اختلاف معنی‌دار دیده می‌شد. در این تحقیق از روش استاندارد اندازه‌گیری و از یک نوع گچ استفاده گردید، در اکثر بررسی‌های دیگر نیز از روش استاندارد اندازه‌گیری استفاده شده است.

در یک مطالعه، بازسازی جزئیات سطحی چندین ماده قالب‌گیری و ماده دای مورد بررسی قرار گرفت. در این تحقیق از روش استاندارد شماره ۱۹ استفاده شد (در این شماره، شکل مدل آزمایشگاهی جهت اندازه‌گیری جزئیات سطحی ارائه شده و همچنین میزان استاندارد ثبت جزئیات سطحی برای ماده قالب‌گیری هیدروکلونید غیر قابل برگشت بیان گردیده است) و مشخص گردید که مواد قالب‌گیری الاستومریک بهتر از مواد قالب‌گیری هیدروکلونید سطحی را بازسازی می‌کنند. روش این تحقیق مشابه تحقیق حاضر بود [۶]. در تحقیقی دیگر، ثبت جزئیات شش نوع هیدروکلونید غیر قابل برگشت با سه نوع گچ مورد بررسی قرار گرفت. در این تحقیق از روش استاندارد ISO به شماره ۱۵۶۳ استفاده گردید (در این شماره روش استاندارد بررسی خواص مختلف ماده قالب‌گیری

هیدروکلونید غیرقابل برگشت از قبیل ثبت جزئیات، خشونت سطح، زمان ژلاتینی شدن و ... ارائه شده است. روش ارائه شده شبیه دستورالعمل استاندارد ADA شماره ۱۹ می‌باشد. نتایج تحقیق نشان داد که تمام ترکیب‌ها (هیدروکلونیدهای غیر قابل برگشت - گچ‌ها) خط ۵۰ میکرون و ۷۵ میکرون را ثبت نموده‌اند؛ روش انجام این تحقیق و نتایج آن با تحقیق حاضر هم‌خوانی دارد [۳].

در مطالعه‌ای دیگر بازسازی جزئیات سطحی کست‌های حاصل از سه نوع ماده مستعدکننده بافتی با گچ استون با استفاده از روش استاندارد ISO به شماره ۴۸۲۳ مورد بررسی قرار گرفت (در این شماره، روش اندازه‌گیری ثبت جزئیات مواد قالب‌گیری الاستومر ارائه گردیده است و طبق این دستورالعمل حداقل ثبت جزئیات قابل قبول برای این مواد ثبت خط ۵۰ میکرون می‌باشد)؛ روش انجام این تحقیق مشابه تحقیق حاضر ولی مواد مورد استفاده متفاوت است [۱۲].

در پژوهشی دیگر، توانایی ثبت جزئیات سه نوع هیدروکلونید غیر قابل برگشت در زمان‌های مختلف بررسی شد. در این تحقیق از استاندارد ADA شماره ۱۹ و درجه‌بندی مشابه تحقیق حاضر استفاده گردید و مشخص شد که در هر سه نوع درجه ثبت جزئیات سطحی چند نوع هیدروکلونید غیر قابل برگشت، جزئیات سطحی به خوبی ثبت گردیده بود و درجه یک را به خود اختصاص دادند، در صورتی که تمام گروه‌ها با گذشت زمان در ثبت جزئیات ضعیف بودند، روش این تحقیق مشابه تحقیق حاضر می‌باشد [۱۳].

در مطالعاتی که در مورد تأثیر مواد ضد عفونی کننده بر روی ثبت جزئیات سطحی مواد قالب‌گیری مختلف انجام گرفته است، مشخص گردید که اکثر مواد ضد عفونی کننده باعث کاهش ثبت جزئیات هیدروکلونید برگشت ناپذیر می‌گردند؛ تنها

علاوه سطح کست به دست آمده از نظر دقت جزئیات سطحی پایین تر از سطح خود قالب بوده، دقت همانندسازی تحت تأثیر ترکیب مشخص (نوع ماده قالب گیری - نوع گچ) می باشد. ثبت جزئیات سطحی بسته به نوع ماده قالب گیری متفاوت می باشد و انواع هیدروکلوئیدهای برگشت ناپذیر ثبت جزئیات متفاوتی دارند که به نوع ترکیب شیمیایی مواد وابسته است. بعضی از ترکیبات (نوع ماده قالب گیری - نوع گچ) از سایر ترکیبات سازگارترند که به بررسی بیشتر انواع این ترکیبات نیاز می باشد.

نتیجه گیری

۱- هر سه نوع ماده قالب گیری هیدروکلوئید غیر قابل برگشت در این تحقیق از نظر ثبت جزئیات سطحی در حد استاندارد می باشند.

۲- هر سه نوع هیدروکلوئید غیر قابل برگشت به دلیل این که نازک ترین خط ۲۰ میکرون را به خوبی ثبت نکرده بودند، برای درمان های پروتز ثابت، ماده قالب گیری مناسبی نیستند ولی برای قالب گیری پروتزهای متحرک و قالب گیری اولیه قابل قبول می باشند.

ماده Asepto-sol نسبت به بقیه مواد ضد عفونی کننده کمترین تأثیر را روی ثبت جزئیات سطحی این مواد دارد [۹-۷]. در تحقیقات مختلف تأثیر عوامل گوناگون مانند نوع ماده قالب گیری، ترکیب ماده قالب گیری و گچ مورد استفاده، زمان نگهداری ماده قالب گیری قبل از ریختن آن و محیطی که از آن قالب گیری انجام می شود و نیز تأثیر عوامل ضد عفونی کننده بر روی ثبت جزئیات سطحی مورد بررسی قرار گرفته است. اینها همه مواردی هستند که ثبت جزئیات سطحی را تحت تأثیر قرار می دهند. ثبت جزئیات ماده قالب گیری هیدروکلوئید غیر قابل برگشت، نسبت به نوع ماده متفاوت می باشد و البته با افزایش زمان قرارگیری در محیط مرطوب و تأخیر در ریختن کست، ثبت جزئیات کاهش می یابد. تأثیر گچ به کار رفته نسبت به نوع ماده قالب گیری و زمان قرارگیری در محیط مرطوب از اهمیت کمتری برخوردار است [۹].

بنا بر یافته های این پژوهش و تحقیقات مشابه، ماده قالب گیری هیدروکلوئید غیر قابل برگشت نمی تواند خطوط خیلی ظریف ۲۰ میکرون را به خوبی همانندسازی نماید؛ به

References

1. Craig R, Powers MJ, Wataha JC. Dental Materials: Properties and Manipulation. 7th ed. ST Louis: Mosby; 2000. p. 145-56.
2. Skinner EW. Phillip's Science of Dental Materials. 8th ed. Philadelphia: W.B. Saunders; 1991. p. 131-2.
3. Murata H, Kawamura M, Hamada T, Chimori H, Nikawa H. Physical properties and compatibility with dental stones of current alginate impression materials. J Oral Rehabil 2004; 31(11): 1115-22.
4. Sabohi M, Elyasin M. Comparison of detail reproduction tara and Gildand die stones with three of impression materials (Speedx -Optisil-Acrosil). [Thesis No. 1089]. Isfahan: Isfahan University of Medical Sciences; 2006.
5. Johnson GH, Chellis KD, Gordon GE, Lepe X. Dimensional stability and detail reproduction of irreversible hydrocolloid and elastomeric impressions disinfected by immersion. J Prosthet Dent 1998; 79(4): 446-53.
6. Ragain JC, Grosko ML, Raj M, Ryan TN, Johnston WM. Detail reproduction, contact angles, and die hardness of elastomeric impression and gypsum die material combinations. Int J Prosthodont 2000; 13(3): 214-20.
7. Ahmad S, Tredwin CJ, Nesbit M, Moles DR. Effect of immersion disinfection with Perform-ID on alginate, an alginate alternative, an addition-cured silicone and resultant type III gypsum casts. Br Dent J 2007; 202(1): E1-E7.
8. Hussain SM, Tredwin CJ, Nesbit M, Moles DR. The effect of disinfection on irreversible hydrocolloid and type III gypsum casts. Eur J Prosthodont Restor Dent 2006; 14(2): 50-4.
9. Hall BD, Munoz-Viveros CA, Naylor WP, Sy J. Effects of a chemical disinfectant on the physical properties of dental stones. Int J Prosthodont 2004; 17(1): 65-71.
10. Craig RG, Power's JM. Restorative Dental Materials. 11th ed. ST Louis: Mosby; 2002. p. 394, 399-401.

11. Petrie CS, Walker MP, O'mahony AM, Spencer P. Dimensional accuracy and surface detail reproduction of two hydrophilic vinyl polysiloxane impression materials tested under dry, moist, and wet conditions. J Prosthet Dent 2003; 90(4): 365-72.
12. Murata H, Hong G, Li YA, Hamada T. Compatibility of tissue conditioners and dental stones: effect on surface roughness. J Prosthet Dent 2005; 93(3): 274-81.
13. Choe H, Lindemuth JS, Dossett JM, Shockley LRJ. 1398 Surface reproduction of three irreversible hydrocolloid impression materials. Proceeding of the ADEA/AADR/CADR Meeting & Exhibition; 2006 March 8-11; Orlando, USA.

Archive of SID